

R O T A
H E B R Æ A
P R O F A C I L I T A T E
C O N J U G A N D I P R I D E M
I N V E N T A , S C U L P T A E T
E X P L I C A T A ,
T U B I N G Æ

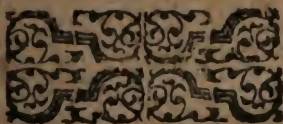
à

WILHELMO SCHICKARDO,
Professore.

Nunc

Authoris consensu,

recusa denuò



L I P S I Æ ,
Sumptibus ANDRÆ OLEI.

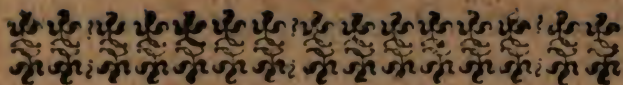
ANNO MDCXXXVI.

לעולם ילמד אדם לתלמוד
דרך קצרה :

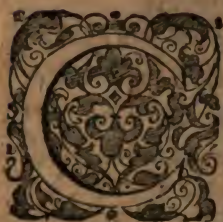
Τὰ καὶ ἀκαινῶς.

Τὰ καὶ ἀκαινῶς.

Bayerische
Staatsbibliothek
München



S. I. DECLARATIO PARTIUM.



Conjugationes Hebræorum sunt septem; 4. leves. Kal, Niphal, Hiphil, Hophal. Et 3. graves, Pibei, Pyhal, Hithpabel: quæ semper Dagesch gerunt in mediâ radicali.

Tempora tantum habent bina; Præteritum nempe Et Futurum. Nam Præsens plerunque circumscribitur.

Modos verò tres; Participium, Imperativum Et Infinitivum. quorum hi duo posteriores cum ob conformitatem copulari possint, relinquuntur saltem Quatuor, in unâ qualibet conjugatione tractanda: quibus ideò eosdem spacia, decussatim opposita assignavi.

Singula subdividuntur in Personas; quæ Generibus quoque differunt. Nam Et in verbis Sexum distinguunt Hebræi. Ordo ipsarum arbitrarius est; in hoc quidem conveniunt omnes, quod in præterito à 3. quæ Radix est, in futuro autem à 1. sit incipiendum, Et inde ad ceteras vel retrogrediendum vel progrediendū, serie Ar-

literariâ. Mibi placuit ista, quæ similium acci-
dentium formas associat, ut nempe pluribus i-
dem quadraret foramen. potuisset tamen postre-
 mum par præteriti, penultimo commodius fortè
 præponi. Sed nunc de singulis sigillatim.

I. P R A E T E R I T A novem habent Variationes. Initialis semper in ipsam Radicis literam desinit; ceteræ octo in serviles: quæ dicuntur Augmenta Consequentia. horum potestates & officia præses indicat Tabella. Sunt autem per omnes 7. Conjugationes Eadē:

	Sing.	Plur.	
1	פָּ	וּ	comm.
2	פָּ	פָּ	Masc.
	פָּ	פָּ	Fœm.
3	פָּ	פָּ	Fœm.
		פָּ	comm.

unde fit, ut præteritorum similes personæ similiter ubique terminentur. Exceptis tribus bisce פָּ quod ter, פָּ & פָּ quæ singula semel mutantur; prout fenestella A. & D. innuunt, atque infra clarius dicam. Cum hisce terminationibus combinatur id, quod in quolibet legitimo situ per fenestellam C. prospectat; hoc est, prima Thematis litera: quæ in Kal vocalem Kametz, indicio foraminis E. bis in scheva mutat (ante penultimâ scilicet sede ab accentu) in ceterarum verò plerisque characteristicas sibi literas præ-

præmittit; in Nipbal נִּבְּלָל Hipbil הִּיבְּלָל Hopbal הוּבְּלָל Hitpabel הִתְּבְּלָל

II. PARTICIPIVM in solo Kalgeminum est, Benoni scilicet עֵ' Pabul: in ceteris unicum, sed augmento à fronte auctum. in Nipbal rursus נִּיבְּלָל Pibbel עֵ' Pyhal פִּיבְּלָל Hipbil הִּיבְּלָל Hopbal הוּבְּלָל Hitpabel הִתְּבְּלָל Vbique autem flectitur more Nominum, terminando Masculinum Plurale in מִ. Fœm. Sing. in תָּ vel תִּ. Fœm. Plur. in תִּי. Quæ syllaba tantum cum illo, quod per fenestellam ל. prospectat, combinantur.

III. IMPERATIVIS præponit in Nipbal נִּבְּלָל sequente dagesch fortis; in Hipbil הִּיבְּלָל Hopbal הוּבְּלָל Hitpabel הִתְּבְּלָל in ceteris nihil. Postponitur autem ubique Masc. pluralibus וִ fœm. sing. וִ fœm. plur. תִּי instar Futurorum. Hoc augmentum consequens syllabicum תִּי locavi ad foramen F, quia cum illo manet forma initialis, quæ cum ceteris duobus Asyllabiciis mutatur, prout è foramine G apparet. Ei similis est INFINITIVUS (qui propterea nullo peculiari spatio indiguit) nisi quòd in Kal etiam נִבְּלָל usurpatur cum Kametz sub primâ; præsertim quando verbum cum suo proprio finito construitur, ut יִסְקֵר יִסְקֵר lapidando lapidabitur.

IV. FUTURIS ab initio quatuor literæ serviunt, nempe א prima singulari, נ prima plurali, ו tertius masculinis, ו ceteris. quæ omnes

mnēs in Hitpabel hīc (ut & in tota conjugatione) ׀ insuper assumunt. Singula certas requirunt vocales. Aleph in Kal, Niphal & Hit-

	׀	׀	׀
	׀	׀	׀
K. N. Hit.	׀	׀	׀
Pi. Pyh.	׀	׀	׀
Hiphil	׀	׀	׀
Hophal	׀	׀	׀

pabel habet Sagol ;
in Pihel & Pyhal
Hatephpatha : mon-
strante foramine K.
sed cetera in illis
Hirek ; in hisce
Scheva. omnia ve-
rò in Hiphil Patha ,
in Hophal Kametz-

batuph (vel sequente dageschabili Kybbutz interdum) id quod foramen N. & appositae tabel-
lae clarius docent. Consequentium augmento-
rum ׀ ׀ ׀ ׀ eadem hīc est ratio quae in Imperati-
vis : Et quanam finales literae , quibus initia-
libus gaudeant , ex ipso positu parallelo cuiusvis sta-
tim apparet.

Notandum verò facilitatis causā , in genere
de tribus hisce , Participio , Imperativo & Futu-
ro ; quod etsi duplicatas habeant fenestellas , in-
feriores tamen I. G. M. à suis superioribus H. F. L.
plerumque unā saltem vocali postremā differant :
quasi supra .. vel fuerit , infrā ante augmenta
׀ ׀ ׀ ׀ idem & ׀ in scheva mutatur. ple-
rumque inquam , non semper. Excipiuntur enim
1. terminationes . & ׀ quae immutabiles manent ,
adeò-

R O T A
H E B R Æ A
P R O F A C I L I T A T E
C O N J U G A N D I P R I D E M
I N V E N T A , S C U L P T A E T
E X P L I C A T A ,
T U B I N G Æ

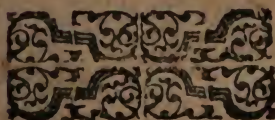
À

WILHELMO SCHICKARDO,
Professore.

Nunc

Authoris consensu,

recusa denuò



L I P S I Æ ,
Sumptibus ANDRÆ OLEI.

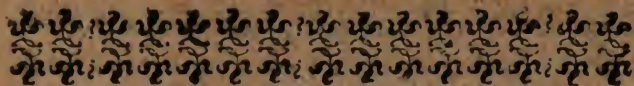
ANNO MDCXXXVI.

לעולם ילמד אדם לתלמוד
דרך קצרה :

Τὰ παλαιὰ καὶ νῦν.

Τὰ καὶ νῦν παλαιὰ.

Bayerische
Staatsbibliothek
München



S. I. DECLARATIO PARTIUM.



Conjugationes Hebræorum sunt septem; 4. leves. Kal, Niphal, Hipbil, Hophal. Et 3. graves, Pibel, Pyhal, Hitpabel: quæ semper Dagesch gerunt in mediâ radicali.

Tempora tantum habent bina; Præteritum nempe Et Futurum. Nam Præsens plerunque circumscribitur.

Modos verò tres; Participium, Imperativum Et Infinitivum. quorum bi duo posteriores cum ob conformitatem copulari possint, relinquuntur saltem Quatuor, in unâ qualibet conjugatione tractanda: quibus ideò totidem spacia, decussatim opposita assignavi.

Singula subdividuntur in Personas; quæ Generibus quoque differunt. Nam Et in verbis Sexum distinguunt Hebræi. Ordo ipsarum arbitrarius est; in hoc quidem conveniunt omnes, quod in præterito à 3. quæ Radix est, in futuro autem à 1. sit incipiendum, Et inde ad ceteras vel retrogrediendum vel progrediendū, serie Ar-

bicrariâ. Mibi placuit ista, quæ similium acci-
dentium formas associat, ut nempe pluribus i-
dem quadraret foramen. potuisset tamen postre-
 mum par præteriti, penultimo commodius fortè
 præponi. Sed nunc de singulis sigillatim.

I. PRÆTERITA novem habent Varia-
 tiones. Initialis semper in ipsam Radicis lite-
 ram desinit; ceteræ octo in serviles: quæ di-
 cuntur *Augmenta Consequentia*. horum pote-
 states & of-
 ficia præses
 indicat Ta-
 bella. Sunt
 autem per
 omnes 7.
 Cōjugatio-
 nes Eadē:

	Sing.	Plur.	
1	קָרָא	קָרְוּ	comm.
2	קָרַעַתְּ	קָרַעְתֶּם	Masc.
	קָרַעְתְּ	קָרַעְתֶּן	Fœm.
3	קָרַעַתְּ	קָרַעְתֶּן	Fœm.
	קָרַעְתְּ	קָרַעְתֶּן	comm.

unde fit, ut præteritorum similes personæ simi-
 liter ubique terminentur. Exceptis tribus hisce
 קָרָא quod ter, קָרַעַתְּ & קָרַעְתֶּן quæ singula semel
 mutantur; prout fenestella A. & D. innuunt,
 atque infra clarius dicam. Cum hisce termina-
 tionibus combinatur id, quod in quolibet legiti-
 mo situ per fenestellam C. prospectat; hoc est, pri-
 ma Thematicis litera: quæ in Kal vocalem Ka-
 metz, indicio foraminis E. bis in scheva mutat
 (ante penultimâ scilicet sede ab accentu) in cate-
 rarum verò plerisque characteristics sibi literas

præmittit; in Niphal נִּיְּ Hipbil הִּיְּ Hopbal הוּּ Hitpabel תִּיְּ

II. PARTICIPIVM in solo Kal geminum est, Benoni scilicet עֹ Pabul: in ceteris unicum, sed augmento à fronte auctum. in Niphal rursus נִּיְּ Pihel עֹ Pyhal הִּיְּ Hipbil הוּּ Hopbal תִּיְּ Hitpabel תִּיְּ Vbique autem flectitur more Nominum, terminando Masculinum Plurale in יִ Fœm. Sing. in הִ vel הָ Fœm. Plur. in הֵן. Quæ syllaba tantum cum illo, quod per fenestellam י. prospectat, combinantur.

III. IMPERATIVIS præponit in Niphal נִּיְּ sequente dagesch forti; in Hipbil הִּיְּ Hopbal הוּּ Hitpabel תִּיְּ in ceteris nihil. Postponitur autem ubique Masc. pluralibus יִ fœm. sing. הִ fœm. plur. הֵן instar Futurorum. Hoc augmentum consequens syllabicum הִ locavi ad foramen F, quia cum illo manet forma initialis, quæ cum ceteris duobus Asyllabiciis mutatur, prout è foramine G apparet. Ei similis est INFINITIVUS (qui propterea nullo peculiari spatio indiguit) nisi quòd in Kal etiam הִיְּ usurpatur cum Kametz sub primâ; præsertim quando verbum cum suo proprio finito construitur, ut הִיְּ הִיְּ הִיְּ הִיְּ lapidando lapidabitur.

IV. FUTURIS ab initio quatuor literæ serviunt; nempe נִ prima singulari, נִ prima plurali, יִ tertius masculinis, הִ ceteris. quæ o-

mnēs in Hitpabel hic (ut & in tota conjugatione) נִּיְּ insuper assumunt. Singula certas requirunt vocales. Aleph in Kal, Niphal & Hit-

	נִיְּ	נ	pabel habet Segol ; in Pihel & Pyhal
K. N. Hit.	·	·	Hatephpatha : mon- strante foramine K.
Pi. Pyh.	·	·	sed cetera in illis
Hiphil	-	-	Hirek ; in hisce
Hophal		·	Scheva. omnia ve- rò in Hiphil Patba , in Hophal Kametz-

batupb (vel sequente dageschabili Kybbutz interdum) id quod foramen N. & apposita tabella clarius docent. Consequentium augmentorum נִיְּ נִיְּ eadem hīc est ratio quæ in Imperativis : Et quenam finales literæ , quibus initialibus gaudeant , ex ipso positu parallelo cuius statim apparet.

Notandum verò facilitatis causâ , in genere de tribus hisce , Participio , Imperativo & Futuro ; quod etsi duplicatas habeant fenestellas , inferiores tamen I. G. M. à suis superioribus H. F. L. plerunque unâ saltem vocali postremâ differant : quæ si suprâ ... vel fuerit , infrâ ante augmenta נִיְּ נִיְּ idem & in scheva mutatur. plerunque inquam , non semper. Excipiuntur enim i. terminationes , & quæ immutabiles manent ,
adeò-

adeoque supra & infra Idem habent, 2. participium posterius Kal, quod retento ultimo Schurek, suum Kametz penultimum, quando propter vocis incrementum factum est antepenultimum, in Scheda corripit, h. e. ex פִּקְרָא פִּקְרָא efficit. 3. Imperativus ejusdem Kal, qui suum פִּקְרָא non in פִּקְרָא sed פִּקְרָא convertit, h. e. duorum Schevajim concurrentium prius in Hirek elevat. Et haec omnia ex generaliratione mutationis vocalium: quae etiam causae praeceptorum פִּקְרָא פִּקְרָא & פִּקְרָא transformantur.

V. MARGINIBVS ascripti latina quaedam Pronomina, suis ubique formis respondentia, quae essent vice denominationis Personarum, & singularum significata distinguerent. Hoc evidentiùs fore putavi, quàm si meris Notis. 1. 2. 3. S. P. M. F. C. à se mutuò discriminaissem. Sub ceteris quae ibidem in Vmbris visuntur, non est ut Mystrium aliud veneris; faciunt ad ornatum, vel si mavis, explent hiatus.

§. II. U S U S.

1. in Paradigmate,

quod norma est reliquorum. Ejus artificium omne dependet tum à scit à rotula circumgyratione, tum apta disiectarum syllabarum combinatione. Conjugaturus itaq; verbum פִּקְרָא sic age:

I. Comprehende organon alterâ manu ita, ut pollex anterioris faciei umbrosum quëdam marginem, Index verò digitus à tergo rotulam teneat; eamque supra dextrorsum, vel infrâ sinistrorsum eousque circumage, donec conjugationis Kal, & successivè caterarum quoque nomina, fenestram B (cui manius est appicta) præcisè occupent: sic enim & reliqua foraminibus cò exactius respondebunt.

II. Conjunge voces quæ ex illis foveis emergunt, cum hisce quæ in superficie crucis semper apparent. Nempe in specie. i. In P R A E T E R I T I S combina syllabas פִּהַם פִּהַם פִּהַם פִּהַם &c. quæ per rimam C prominent, cum terminationibus communibus קִרְתִּי קִרְתִּי קִרְתִּי קִרְתִּי &c. singulas cum singulis: sic habebis in Kal פִּקְרָה פִּקְרָה פִּקְרָה פִּקְרָה &c. in Niphal נִפְקְרָה נִפְקְרָה נִפְקְרָה נִפְקְרָה &c. & sic deinceps. Præterea diligenter attende ad biatus A, D, E. nunc ubi quid exceptionis importent? Nam A monet, pro קִרְתִּי in Pibhel & Hitpabel קִרְתִּי in Hiphil verò קִרְתִּי esse dicendum. D. verò innuit, pro קִרְתִּי & קִרְתִּי in eadem Hiphil קִרְתִּי קִרְתִּי reponendum. E. tandem ostendit, in Kal pro פִּהַם bis substituendum esse פִּהַם quando nimirum קִרְתִּי & קִרְתִּי sequuntur. Nec obliviscere puncti Dagesch, quod per totas conjugationes graves literæ Kuph seu mediaradicali imprimendum est, prout id tali circello

⊙ pun-

O punctulum gerente (cum aliter non possem)
 innuere volui, post syllabas פִּי הִתְּפִי
 2. In PARTICIPIIS legemasc. singularia
 ex foramine H. cetera ex I. (si modo à superiori-
 bus differt) adjunctis terminationibus ים הוּת
 compone. ut in Benoni Kal פִּקְרָה פְּקֻרֹת
 פִּקְרִים פִּקְרִי Licet & foeminina sing. conjuga-
 tionum omnium (præterquam Pahul & Hiphil)
 in ת formare, ut פִּקְרֵת נִפְקֶרֶת &c. 3. IM-
 PERATIVIS Passiva carent; excepto Ni-
 phal, cum activè vel neutraliter significat. Fie-
 untur autem initio vocem F. nudè legendo, de-
 inde בָּ interveniente scheva ei apponendo;
 mox voci G. terminationes יֵי & יֵי adjungendo,
 ut in Kal פִּקְרִי פִּקְרֵי פִּקְרֵי פִּקְרֵי &c. Initiali
 seu nuda voci similis est INFINITIVVS, qui
 nunquam deficit. Imò alicubi duplex est; ut supra
 tactum. 4. FUTVRIS præmittuntur Augmen-
 ta antecedentia אֵתֵן &c. quæ si unam commu-
 nem habeant vocalem (ut in Hiphil & Hophal)
 subjicitur illa omnibus, & reperitur in solo fo-
 ramine N. si Aleph habeat peculiarem, (ut aliàs
 ubique) notatur ea foramine K. Combinantur
 deinde 4. priora cum voce L, ut in Kal נִפְקֶר
 נִפְקֶר נִפְקֶר נִפְקֶר cum quintâ ei adjungitur
 נָה mediante scheva, ut תִּפְקֶרְנָה Cetera tria
 ex M. desumuntur, & similiter Augmentis u-
 trinque ornantur, ut תִּפְקֶרְוּ תִּפְקֶרְוּ תִּפְקֶרְוּ

III. *Tonus rectè locandus est.* Sunt autem Milbel sive penacuta persona, 1. præteritorum in *וּבְיָהוּ* 2. Participiorum in *תָּ* 3. Imperat. & futur. in *תָּ* 4. conjugationis Hiphil *וּבְיָהוּ* desinentes. Cæteræ omnes Milrâ, b, c. Accentum gerentes in ultimâ.

IV. *Significationes ex ascriptis pronomini- bus facile dijudicabuntur.* Nec metus est confu- sionis, modò quis ad personam, numerum & tem- pus attendat. v. g. EGO in præterito non potest aliud quàm, visitavi, significare; & in futuro visitabo, non visitabis, nec visitabimus, & c.

2. in aliis verbis.

C A N O N.

1. Pro paradigmati 3. literis פקד substitue- res alias tui Thematidis; cæteras serviles nec non vocales retine, quales sunt in typo.

E. G. ad form. פקד פקרת פקרת פקרת פקרת visitavit
inflecte ista כתב כתבת כתבת כתבת כתבת scripsit
& omnia שמר שמרת שמרת שמרת שמרת custo-
diit

2. Non omnia per omnes 7. conjugationes flecte, sed usum spectata: quem, si adhuc desit, con- sultum Lexicon suppeditabit.

3. Inde etiam discies Significationum vicif- situdines. quæ plerunque sunt in Kal activa vel neutra: in Niphal, Pyhal & Hophal passiva: in Pibet

*Pihel frequentativa: in Hipbiltransitiva: in
Hitpahel reciproca.*

VARIATIONES.

*Propter quasdam literas paululum disceditur
ab analogia paradigmatis, Sibilis consonantes,
Aspiratione autem vocales mutante. ut sequi-
tur.*

*I. Si prima radicalis est una ex Sibilis
זסצ tunc Tav characteristicum Hitpahel ei
postponitur: & insuper post ו in ר post צ in ט
mutatur. Exempli gratia*

pro	הַתְּשִׁיבָה	הַתְּצַדֵּק	הַתְּסַבֵּל	הַתְּזַמֵּן
dic	הַשְׁתַּיֵּב	הַצְטַדֵּק	הַסְתַּבֵּל	הַזְמַן

*laudavit se justificavit se oneravit se prepara-
vit se.*

*II. Si prima rad. est una ex Gutturalibus
(vel aspiratis) אהחע, tunc pro scheva muto ha-
bet aliquam ex batephatis, & augmentum ante-
cedens similem*

	prim.	Aug.	
brevem. hoc est,	rad.	ant.	
I. Hatephpatha	-:	-	F.K.Hip. Pa.Hi.
& patha, in fu-	::	י:	Pr.N.Hip.Pa.N.
turis Kal & Hi-	ˆ:	ˆ	Hophal.
phil atq; parti-			
cipio Hipbil, ut			

pro	נָעִבֵר	תְּחַלֵּף	יִחַלֵּךְ	מִאֲמִין
est	נָעִבֵר	תְּחַלִּיף	יִחַלֵּךְ	מִאֲמִין

transibimus mutabis ambulabit credens

Excipe

Excipe Aleph tam servile quam radicale, futuri Kal, & quadam alia, maxime intransitiva; quæ more sequentium Hateph - Segol habent: ut אהלך ambulabo. תאנך clamabis יתך simula-
bit. 2. Hateph-Segol & Segol, in præteritis Niphāl & Hiphil, atque participio Niphāl; Ex-
empl. grat.

pro	נענש	החזיק	נהרג	האכיר
est	נענש	החזיק	נהרג	האכיר

multatus est. apprehendit. occisus. perdidit.

3. Hatephkametz & Kametz hathuph in totā Ho-
phal, ut יעמר סאחו comprehensus.

Not a tamen, pro compositā vocali, interdum
Euphoniae causā manere simplex scheva mutum:
ut תחפץ delectaberis נחפך conversus.

III. Si prima vel secunda rad. est Indage-
schabilis (quales sunt gutturales & Resch)
אהחאר tunc ex præcedentibus brevibus, per
compensationem omissi da-
gesch, fiunt analogæ longæ; se-
cundum hanc Tabellam. ut

י	.	-	ex
ו	.	.	fit

pro	מברך	מברך	ברך	יאסף
dicitur	מברך	מברך	ברך	יאסף

benedictus benedicens benedixit congregabi-
tur.

Interdum hæc compensatio, præsertim cum gut-
turalibus omittitur: ut יררס irritavit, להט in-
flamavit, שחת corruptit, בער combussit.

IV. Si secunda vel tertia est Gutturalis aut Resch; vel significatio intransitiva, tunc terminationes Holem & Zeri plerumque mutantur in Patba. ut

pro hisce קרב בלע ושכב שלח

insurpantur קרב בלע ושכב שלח

mittere cubabit absorpsit admove.

V. Si tertia Rad. est una ex עהה tunc post longas .. וי וי assumit patba - genufa (ante suam consonam legibile) vel breve .. convertit in patba - vicarium (Milbel) ut

pro ברחת רצה הרשיע גבח

dic ברחת רצה הרשיע גבח

elevari improbavit occidens fugiens.

VI. Quaecunque Radicalis est Gutturalis, ea Scheva mobile sub se convertit in Hatephpatba: ut אהבו pro אהבון dilexerunt, אמרתם pro אמרתם dixistis.

VII. Hirek M. terminale Hiphil, sæpè, praesertim in futuris, mutatur in cognatum Zeri: ut תאכל cibabis.

VIII. Ad Orthographiam spectat: 6. literis פגכפפת ab initio, vel post scheva mutum, imprimere Dagesch lene: quo sonos earum aliàs aspiratos, nonnihil indurat; ut נאכבר בחר elegit plangam, משכיר intelligens. Excipe Scheva, quod est ex origine longa, ut פקר ex פקר

IX. Tandem quarum prima est אִין vel secunda וִ aut duplicata : vel tertia אִהִת : illa plures anomalias sustinent, & ad peculiare Imperfectorum Classes pertinent. de quibus D.V. aliàs.

3. Usus in Analyfi.

Si in textu offendis verbum ab אִין incipiens, vel in תִי נוֹתָם desinens, verte Rotulam, donec vocales & augmenta præcisè correfpondeant : sic apud manum B. apparebit Nomen conjugationis, & in cruce Tempus, vel Modus, atque in margine Persona, Genus, Numerus. Exemplis non opus habet, qui priora tenet: cum eadem sit Analyseos ratio, qua Geneseos.



An die Buchbinder.

I. Erstlich pappet die beyde Kupfferstücklein / wegen stärke / auff ein oder mehr Papier : doch also behutsam / daß sie durch die Feuchte ihr Format nicht verlieren. Denn wo sie etwas gedehnt würden / oder im schnellen trucknen vber die Gebühr zusammen lieffen / wäffen die Löchlein nicht mehr just auffeinander.

II. Brechet die 13. Fensterlein der vordersten Tafel A B C D E F G H I K L M N fleißig durch.

III. Schneidet auß die Ründung der andern Tafel: Item den Titul P. vnd Rücken S.

IV. Hefftet die Centra oder Puncten D. vnd S. mit ein starcken Faden genau zusammen : doch also / daß die Scheib zwischen D. vnd S. frey mög umbgetrieben werden.

V. Klatzet den Tittel P. vornen auff die Schantierung D. daß der fürgehende Faden nicht mehr gesehen werde.

VI. Mag man auch das Creutz vnnnd Laubwerck / mit hellen Farben / zierligkeit wegen subtil illuminiren / nach jedes gutem belieben.

DEO SOLI GLORIA.

F I N I S.

